

РІШЕННЯ № 122

Про порядок обчислення строку застосування дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю

«18» жовтня 2025 року

с. Плав'я, Львівська область

29 вересня 2025 року на адресу Національної асоціації адвокатів України надійшов запит адвоката [REDACTED] про надання роз'яснень щодо обчислення перебігу строку застосування дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на певний строк, у випадку переривання такого строку на період розгляду дисциплінарної справи Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури.

Зі змісту зазначеного запиту вбачається, що адвокат [REDACTED] рішенням № 17/2025 від 22.01.2025 Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Київської області у складі дисциплінарної палати (далі – КДКА Київської області) була притягнута до дисциплінарної відповідальності за порушення правил адвокатської етики та невиконання рішень органів адвокатського самоврядування та до неї застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на п'ять місяців.

Не погоджуючись із вказаним вище рішенням КДКА, 25.02.2025 адвокат [REDACTED] звернулася до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури (далі – ВКДКА) зі скаргою від 19.02.2025 №14/36.

Рішенням ВКДКА №ІІІ-033/2025 від 20.03.2025 зупинено дію рішення КДКА Київської області №17/2025 від 22.01.2025 до моменту прийняття рішення ВКДКА.

Рішенням ВКДКА №VI-018/2025 від 06.06.2025 скаргу адвоката [REDACTED] залишено без задоволення, а рішення КДКА Київської області у складі дисциплінарної палати № 17/2025 від 22.01.2025 про притягнення до дисциплінарної відповідальності та застосування дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на п'ять місяців залишено без змін.

Зі змісту запиту адвоката [REDACTED] також вбачається, що адвокат [REDACTED] у період зупинення дії рішення КДКА регіону про притягнення її до дисциплінарної відповідальності у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю, надавала правову (правничу) допомогу в судах.

Рада адвокатів України обговоривши запит адвоката [REDACTED], взявши до уваги рішення Ради адвокатів України від 22.11.2024 року № 83, звертає увагу на наступне.

Правові засади організації і діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначає Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон).

Відповідно до пункту 3 частини 1 та пункту 3 частини 3 статті 31 Закону право на заняття адвокатською діяльністю зупиняється у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю - з дня прийняття кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури відповідного рішення. Оскарження такого рішення не зупиняє його дії. Частиною 4 цієї ж статті встановлено, що право на заняття адвокатською діяльністю поновлюється з дня закінчення строку, на який згідно з рішенням кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури було зупинено право на заняття адвокатською діяльністю (якщо зупинення застосовувалося внаслідок рішення КДКА). У разі зупинення права на заняття адвокатською діяльністю внаслідок рішення КДКА таке право також поновлюється з дня набрання законної сили відповідним рішенням суду або з дня прийняття відповідного рішення Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури.

Відповідно до частин 1, 3 ст. 32 Закону право на заняття адвокатською діяльністю припиняється шляхом анулювання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю у разі накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю - з дня прийняття кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури відповідного рішення. Рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про припинення права на заняття адвокатською діяльністю може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду. Оскарження такого рішення не зупиняє його дії. Частиною 4 цієї ж статті встановлено, право на заняття адвокатською діяльністю, припинене з підстав, передбачених пунктами 4 і 5 частини першої цієї статті, поновлюється з дня набрання законної сили відповідним рішенням суду або з дня прийняття відповідного рішення Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури.

Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури розглядає скарги на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури (частина 4 ст. 52 Закону).

Частиною 5 цієї ж статті визначено, що Вища кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури має право: 1) залишити скаргу без задоволення, а рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без змін; 2) змінити рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури; 3) скасувати рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури та ухвалити нове рішення; 4) направити справу для нового розгляду до відповідної кваліфікаційно-дисциплінарної

комісії адвокатури та зобов'язати кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури вчинити певні дії.

Аналогічні положення також містяться у Регламенті Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, затвердженому рішенням Ради адвокатів України № 87 від 13.12.2024 зі змінами (далі – Регламент ВКДКА) та в Положенні про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, затвердженому 09.06.2017 рішенням Звітно-виборного з'їзду адвокатів України 2017 року.

ВКДКА, за результатами розгляду клопотання адвоката або за своєї ініціативи, може вжити заходи забезпечення розгляду скарги у ВКДКА на рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю шляхом прийняття рішення про зупинення дії рішення кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури до прийняття рішення ВКДКА за результатом розгляду такої скарги (п. 3.50 Регламенту ВКДКА).

За результатом розгляду клопотання адвоката про зупинення дії рішення КДКА або за ініціативою ВКДКА, остання, приймає рішення про зупинення дії рішення КДКА або про відмову у зупиненні дії рішення КДКА. Питання про вжиття заходів забезпечення розгляду скарги розглядається на найближчому засіданні ВКДКА. Рішення ВКДКА про зупинення дії рішення КДКА виготовляється протягом трьох робочих днів з дня його прийняття. Рішення ВКДКА про зупинення дії рішення КДКА не пізніше наступного робочого дня після його виготовлення направляється скаржнику, адвокату, КДКА, дію рішення якої зупинено та до ради адвокатів регіону за адресою робочого місця адвоката. Рада адвокатів регіону не пізніше наступного робочого дня після отримання рішення ВКДКА про зупинення дії рішення КДКА, вносить відповідні відомості до Єдиного реєстру адвокатів України (ст. 60-1 Положення про розгляд скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України № 120 від 30.08.2014 зі змінами).

Відповідно до Положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, ВКДКА сприяє процесу формування правової держави в Україні та сприяє захисту законних прав та інтересів і зміцненню існуючих правових норм щодо захисту прав та забезпечення гарантій адвокатів.

Процедура розгляду питання про зупинення дії рішення КДКА має ознаки винятковості й потребує приділення належної уваги обґрунтуванню наявності підстав для вжиття відповідних заходів.

Існування процедури зупинення дії рішення КДКА на стадії перегляду дисциплінарної справи ВКДКА зумовлене, насамперед, специфікою об'єкту оскарження та предметних повноважень ВКДКА, які передбачають перегляд рішень КДКА, що вже набрали законної сили.

Рада адвокатів України, з урахуванням пропозицій членів Ради адвокатів України, керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та

адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, Регламентом Ради адвокатів України, **вирішила:**

1. Роз'яснити, що:

- у разі зупинення ВКДКА дії рішення КДКА про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю, відповідно строк притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності зупиняється на строк розгляду дисциплінарної справи Вищою кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури. З моменту прийняття рішення ВКДКА, зупинений строк поновлюється, а перебіг строку продовжується з моменту на якому він був зупинений;
- у разі зупинення ВКДКА дії рішення КДКА про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю, дія рішення КДКА поновлюється з моменту прийняття рішення ВКДКА про залишення скарги без задоволення, а рішення КДКА без змін.

2. В.о. Секретаря Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника, Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури регіонів, ради адвокатів регіонів, а також опублікувати його на офіційному вебсайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Лідія ІЗОВІТОВА

В.о. Секретаря Ради адвокатів України

/підпис/

Ганна ЛАЗАРЧУК